

Darba ražīgums un darba samaksa

2013.gads

ES-28	100%
LV cenu līmenis	71,2%
Darba ražīgums	64,1%
IKP	63,9%
Darbaspēka izmaksas	27%
d.sp. izmaksas ņemot vērā cenu līmeni	37,9%

Ienākumu nevienlīdzība (GINI koeficients)

Latvija: 35

ES-28: 30,6

	Bruto	Neto	
LV	320 EUR	235,76 EUR	0
LT	320 EUR	272,30 EUR	+13,42%
EE	320 EUR	279,33 EUR	+18,5%

Nodokļu likme darbiniekam Latvijā augstāka par 9,5%

līdz 11,5% nekā Igaunijā, Lietuvā.

NM pie 320 EUR:

LV = 75,4 EUR

EE = 144 EUR

LT = 165,2 EUR

Darbinieku sadalījums pēc vidējās darba samaksas

Nav aprēķināta	5,8%
Zem minimālās algas	17,4%
Minimālā alga (320 €)	4,4%
No 320 – 700 €	36,5 %
No 700 – 1400 €	26,7%
Virš 1400 €	9,2%

2014.gada Septembrī: VID darba devēju iedalījums pēc vidējās darba samaksas

Nav aprēķināta	4,6%
Zem minimālās algas	51,7%
Minimālā alga (320€)	8,5%
320 – 700 €	25,8%
700 – 1400 €	7,2%
Virš 1400 €	2,2%

Pasaules Bankas, Starptautisko korporācijas (IFC) un “Pricewaterhouse Coopers” (PwC) pētījums

2013.gada decembris

- Kopējā nodokļu likme
 - LV = 35,9%
 - LT = 43,1%
 - EE = 49,4%
- LV: vidējo nodokļu likmi veido 4,9% uzņēmuma nodokļa daļa, 27,3% darbaspēka nodoklis, 3,7% pārējie nodokļi
- ES-28 vidēji: 41,1%
- PwC: “LV uzņēmēji nodokļos samaksā ievērojami mazāk un attiecīgi lielāku daļu ir spējīgi novirzīt sava biznesa tālākai attīstīšanai vai dividenžu izmaksām.”

Ēnu ekonomika

2013.gads “SSE Riga Ilgtspējīga biznesa centrs”

- LV = 23,8% (~ 5 miljardi eiro);
- Īpaši mazo uzņēmumu vidū;
- Ienākumu neuzrādīšana:
 - LV = 20%
 - LT = 10%
 - EE = 11%
- Aplokšņu alga:
 - LV = 25,2%
 - LT = 15,1%
 - EE = 17,1%

Lielākie nodokļu maksātāji

Nodokļu maksātāji	2010	2011	2012	2013
Juridiskās personas	3,0%	3,1%	3,1%	3,0%
Nodokļu īpatsvars valsts kopbudžetā	93,4%	94,9%	94%	93,4%

Apt. 3% juridisko personu – uzņēmumu nodrošina 93 - 95% valsts kopbudžeta ienākumus.

Valsts: No lēta darba spēka politikas uz ražīgumu veicinošām reformām!

- Veicināt strukturālās pārmaiņas tautsaimniecībā par labu preču un pakalpojumu ražošanai ar augstāku pievienoto vērtību;
- Atbalstīt tirgus pieejamības paplašināšanu uzņēmumiem;
- Atbalstīt inovācijas, investīcijas jaunās tehnoloģijās;
- Mazināt kopējās izmaksas energoresursiem un aizdevumiem;
- Nodrošināt zemāko kopīgo nodokļu likmi darba spēkam Baltijā, tajā skaitā mazinot darbinieka nodokļu daļu, faktiski palielinot viņu neto darba samaksu;
- Atbalstīt sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību un ierobežot ēnu ekonomiku;
- Veicināt uzņēmumu energoefektivitāti;
- Īstenot tautsaimniecības vajadzībām atbilstošu izglītības, apmācības politiku.
- **Jautājums: Vai darba samaksas samazinājums, tās pieauguma apzināta bremzēšana nozīmē darba ražīguma pieaugumu?**

Arodbiedrības

- Sociālā dialoga nacionālajā līmenī rosināt darba ražīguma un darba samaksas pieaugumu veicinošas reformas;
- Veicināt darba ražīguma un darba samaksas pieaugumu nozaru un uzņēmumu ietvaros, izmantojot kā instrumentu arī koplīgumus, ģenerālās vienošanās
- Nodrošināt darba spēka nodokļu kopīgās likmes samazinājumu un darbinieka nodokļu daļas samazinājumu palielinot neto darba samaksu, it īpaši mazāk atalgotai darbinieku daļai, īpaši straujāk paaugstinot NM mazāk atalgotai darbinieku daļai un to tuvināt Baltijas valstu darba samaksas vidējam apmēram;
- Mazināt ēnu ekonomikas ietekmi;
- Panākt sadarbībā ar darba devēju organizācijām nodokļu atlaides koplīgumos, nozares ģenerālajās vienošanās fiksētajām sociālajām garantijām;
- Veicināt darbinieku apmācību un mūža izglītību;
- Veidot taisnīgas un godīgas attiecības ar darba devēju.

Darba devēji

- Spēja investēt tirgus pieejamībā, jaunās iekārtās un tehnoloģijās ar augstāku pievienoto vērtību un konkurētspēju;
- Rūpes par jaunu produktu izstrādi;
- Prasme uzlabot darba organizāciju, veidot darbinieku karjerai labvēlīgu, motivējošu vidi;
- Uzņēmuma darbinieku apmācība un profesionālā izaugsme;
- Godīgas un taisnīgas savstarpējas attiecības ar darbiniekiem;

Pašvaldība

- Izglītības pieejamība un kvalitāte, tajā skaitā skolu materiāli tehniskais nodrošinājums;
- Veselības aprūpes pieejamība un kvalitāte;
- Kultūras pasākumu, mūžizglītības pieejamība;
- Atbalsts sociālajiem partneriem un nevalstiskām organizācijām;
- Dabas aizsardzība, vides kvalitāte un labiekārtotība;
- Satiksmes infrastruktūra;
- Pašvaldību nodokļu politika un atbalsts pašu teritorijā esošajiem uzņēmumiem tirgus paplašināšanā.

Paldies par uzmanību!

